

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 19ης Δεκεμβρίου 2012*

«Οδηγία 2004/83/ΕΚ — Ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας — Απάτριδες παλαιστινιακής καταγωγής που όντως έχουν κάνει χρήση της συνδρομής του Γραφείου Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (UNRWA) — Δικαίωμα των απάτριδων αυτών να τους χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 — Προϋποθέσεις εφαρμογής — Παύση της εν λόγω συνδρομής εκ μέρους του UNRWA “για οποιοδήποτε λόγο” — Απόδειξη — Συνέπειες για τους ενδιαφερόμενους αιτούντες τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα — Δικαίωμά τους να τύχουν “αυτοδικαίως τ[ων] ευεργετ[ημάτων] της [ως άνω] οδηγίας” — Αυτόματη αναγνώριση της ιδιότητας του “πρόσφυγα” κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της ως άνω οδηγίας και χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 13 αυτής»

Στην υπόθεση C-364/11,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Fónárosi Bíróság (Ουγγαρία) με απόφαση της 3ης Ιουνίου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Ιουλίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

Mostafa Abed El Karem El Kott,

Chadi Amin A Radi,

Hazem Kamel Ismail

κατά

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal,

παρισταμένης της:

ENSZ Menekültügyi Főbiztossága,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, Κ. Lenaerts, αντιπρόεδρο, Α. Tizzano, L. Bay Larsen (εισηγητή), T. von Danwitz και J. Malenovský, προέδρους τμήματος, U. Lohmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader και J.-J. Kasel, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: C. Strömholm, υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Μαΐου 2012,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο Kamel Ismail, εκπροσωπούμενος από τους G. Gyózó και T. Fazekas, ügyvédek,
- η ENSZ Menekültügyi Főbiztossága, εκπροσωπούμενη από τον I. Ciobanu, επικουρούμενο από τη M. Demetriou, barrister,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Fehér καθώς και από τις K. Szijjártó και Z. Tóth,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Materne και την C. Pochet,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και N. Graf Vitzthum,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και S. Menez καθώς και από τη B. Beaupère-Manokha,
- η Ρουμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις F. Abrudan και I. Bara καθώς και από τον R. H. Radu,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον L. Seeboruth, επικουρούμενο από τη S. Fatima, barrister,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τη M. Κοντού-Durande και τον V. Kreuzschitz,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83/EK του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ L 304, σ. 12 και διορθωτικό στην ΕΕ 2005, L 2004, σ. 24).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των M. Abed El Karem El Kott, C. A. A Radi et H. Kamel Ismail, οι οποίοι είναι όλοι απάτριδες παλαιστινιακής καταγωγής, και της Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (Υπηρεσία Μεταναστεύσεως και Ιθαγένειας, στο εξής: ΒΑΗ) σχετικά με την απόρριψη από τη δεύτερη των αιτήσεων τους για χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

Η σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων

3 Η σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)], τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954. Συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων που συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 31 Ιανουαρίου 1967 και τέθηκε σε ισχύ στις 4 Οκτωβρίου 1967 (στο εξής: σύμβαση της Γενεύης).

4 Κατά το άρθρο 1, Α, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης, ως «πρόσφυγας» νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο, «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης, ή, εάν μη έχον υπηκοότητά τινά και ευρισκόμενον [...] εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους αυτού διαμονής, δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να επιστρέψη εις αυτήν».

5 Το άρθρο 1, Δ, της συμβάσεως της Γενεύης, το οποίο θεσπίζει εξαιρετικό νομικό καθεστώς για ορισμένη κατηγορία προσώπων, ορίζει:

«Η Σύμβασις αυτή δεν εφαρμόζεται επί προσώπων άτινα απολαύουν σήμερον προστασίας ή συνδρομής παρεχομένης ουχί υπό του Υπάτου Αρμοστού των Ηνωμένων Εθνών διά τους πρόσφυγας αλλά εκ μέρους ετέρου οργάνου ή Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Όταν η εν λόγω προστασία ή συνδρομή παύση παρεχομένη δι' οιαδήποτε αιτίαν χωρίς συγχρόνως να έχη οριστικώς ρυθμισθή η τύχη των προσώπων τούτων, συμφώνως προς τα υπό της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών ληφθείσας σχετικώς αποφάσεις, τα πρόσωπα ταύτα θα απολαύουν αυτομάτως των εκ της Συμβάσεως ταύτης απορρεόντων ευεργετημάτων.»

Η Επιτροπή Συμφιλίωσης των Ηνωμένων Εθνών για την Παλαιστίνη

6 Η Επιτροπή Συμφιλίωσης των Ηνωμένων Εθνών για την Παλαιστίνη (στο εξής: UNCCP) συνεστήθη με το ψήφισμα 194 (III) της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών, της 11ης Δεκεμβρίου 1948. Κατά την παράγραφο 11, δεύτερο εδάφιο, του ψηφίσματος αυτού, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών:

«καλεί την [UNCCP] να διευκολύνει τον επαναπατρισμό, την επανεγκατάσταση και την οικονομική και κοινωνική αποκατάσταση των προσφύγων, καθώς και την καταβολή των αποζημιώσεων και να διατηρεί στενή σχέση με τον Διευθυντή του Γραφείου Αρωγής των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες της Παλαιστίνης και, μέσω αυτού, με τα κατάλληλα όργανα και οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών.»

Το Γραφείο Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή

7 Το Γραφείο Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (στο εξής: UNRWA) συνεστήθη με το ψήφισμα 302 (IV) της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών, της 8ης Δεκεμβρίου 1949, σχετικά με την αρωγή προς τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες. Η εντολή του ανανεώνεται κάθε τριετία από της συστάσεώς του, η δε τρέχουσα εντολή

του λήγει στις 30 Ιουνίου 2014. Στη ζώνη των επιχειρήσεων του UNRWA περιλαμβάνονται ο Λίβανος, η Συρία, η Ιορδανία, η Δυτική Όχθη (συμπεριλαμβανομένης της ανατολικής Ιερουσαλήμ) και η Λωρίδα της Γάζας.

- 8 Κατά την παράγραφο 20 του εν λόγω ψηφίσματος 302 (IV), η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών:

«Καλεί το [UNRWA] να διαβουλευτεί με την [UNCCP], με σκοπό την κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων τους, ιδίως σε σχέση με την παράγραφο 11 του ψηφίσματος 194 (III) που εξέδωσε η Γενική Συνέλευση στις 11 Δεκεμβρίου 1948.»

- 9 Κατά την παράγραφο 6 του ψηφίσματος 2252 (ES-V) της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών, της 4ης Ιουλίου 1967, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια, εγκρίνονται οι προσπάθειες του UNRWA για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, με κάθε δυνατό τρόπο, σε επείγουσες περιπτώσεις και με τη μορφή προσωρινών μέτρων, σε άλλα πρόσωπα της περιοχής, τα οποία έχουν εκτοπισθεί και χρήζουν απαραίτητως αμέσου συνδρομής λόγω προσφάτων εχθροπραξιών.

- 10 Κατά τις παραγράφους 1 έως 3 του ψηφίσματος της 66/72, της 9ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τη συνδρομή προς τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών:

«1. Σημειώνει μετά λύπης της ότι οι πρόσφυγες δεν έχουν ακόμη επαναπατριστεί ούτε αποζημιωθεί, όπως προβλέπει η παράγραφος 11 του ψηφίσματος της 194 (III), και ότι, εκ του λόγου τούτου, η κατάσταση των προσφύγων της Παλαιστίνης παραμένει ένα άκρως ανησυχητικό ζήτημα [...].

2. Σημειώνει, επίσης, μετά λύπης της ότι η [UNCCP] δεν μπόρεσε να σημειώσει πρόοδο σε σχέση με την εφαρμογή της παραγράφου 11 του ψηφίσματος 194 (III), και καλεί εκ νέου την [UNCCP] να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες στον τομέα αυτό [...].

3. Επιβεβαιώνει την ανάγκη να συνεχιστεί το έργο του [UNRWA], καθώς και τη σημασία της απρόσκοπτης ασκήσεως των δραστηριοτήτων του και της παροχής των υπηρεσιών του για την καλή διαβίωση και την ανθρωπιστική μεταχείριση των προσφύγων της Παλαιστίνης και τη σταθερότητα της περιοχής, εν αναμονή της δίκαιης διευθετήσεως του ζητήματος των προσφύγων της Παλαιστίνης.»

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2004/83

- 11 Κατά την αιτιολογική σκέψη 3 της οδηγίας 2004/83, η σύμβαση της Γενεύης συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού καθεστώτος για την προστασία των προσφύγων.

- 12 Όπως προκύπτει από τη αιτιολογική σκέψη 10 της εν λόγω οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΣΕΕ, η οδηγία σέβεται τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που κατοχυρώνει, ιδίως, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Ειδικότερα, σκοπό έχει να διασφαλίσει βάσει των άρθρων 1 και 18 του Χάρτη τον πλήρη σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και του δικαιώματος ασύλου των αιτούντων άσυλο.

- 13 Οι αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17 της ως άνω οδηγίας έχουν ως εξής:

«(16) Είναι σκόπιμη η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα, ούτως ώστε οι αρμόδιοι εθνικοί φορείς των κρατών μελών να καθοδηγούνται κατά την εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης.

(17) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινά κριτήρια για την αναγνώριση των αιτούντων άσυλο ως προσφύγων κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης.»

14 Κατά το άρθρο 1 αυτής, η οδηγία 2004/83 σκοπό έχει την καθιέρωση ελάχιστων απαιτήσεων, αφενός, για την αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, για τον καθορισμό του περιεχομένου της παρεχόμενης προστασίας.

15 Κατά το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας, για τους σκοπούς αυτής, νοούνται ως:

«α) “διεθνής προστασία”, το καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία δ' και στ'.

[...]

γ) “πρόσφυγας”, ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12.

δ) “καθεστώς πρόσφυγα”, η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα.

ε) “πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία”, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15, και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, [που αφορά τους λόγους αποκλεισμού από την επικουρική προστασία] και που και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

[...]».

16 Το άρθρο 4 της ως άνω οδηγίας, που περιλαμβάνεται στο τιτλοφορούμενο «Αξιολόγηση αιτήσεων διεθνούς προστασίας» κεφάλαιο II αυτής, καθορίζει τους όρους για την αξιολόγηση των στοιχείων και των περιστάσεων. Η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού έχει ως εξής:

«Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) όλων των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους.

β) των συναφών δηλώσεων και εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με το εάν ο αιτών έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη.

γ) την ατομική κατάσταση και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη.

- δ) εάν οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των δραστηριοτήτων αυτών, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα·
- ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.»
- 17 Το άρθρο 11 της οδηγίας 2004/83, το οποίο φέρει τον τίτλο «Παύση» και περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο III της ως άνω οδηγίας το οποίο τιτλοφορείται «Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα», ορίζει τα εξής:
- «1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας εάν:
- [...]
- στ) στην περίπτωση των ανιθαγενών, εάν αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της πρώην συνήθους διαμονής του διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.
- [...]»
- 18 Υπό τον τίτλο «Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα», το άρθρο 12 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο περιλαμβάνεται στο ως άνω κεφάλαιο III, ορίζει στην παράγραφο του 1, στοιχείο α', διάταξη της οποίας οι δύο περίοδοι αντιστοιχούν στις δύο παραγράφους του άρθρου 1, Δ, της συμβάσεως της Γενεύης, τα εξής:
- «Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα εφόσον:
- α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου [1, Δ,] της σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες [στο εξής: HCR]. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο, χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών σύμφωνα με τα οικεία ψηφίσματα της γενικής συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα πρόσωπα αυτά θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της παρούσας οδηγίας».
- 19 Κατά την παράγραφο 1, στοιχείο β', του εν λόγω άρθρου 12, υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα εφόσον «αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει μετοικήσει ως έχ[ων] τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά».
- 20 Η παράγραφος 2 του ως άνω άρθρου 12 ορίζει ότι υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαρές υποψίες ότι συντρέχει ως προς αυτόν ένας ή περισσότεροι από τους προβλεπόμενους στη διάταξη αυτή λόγους αποκλεισμού και οι οποίοι αφορούν, αφενός, το να έχει διαπράξει «έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας» [παράγραφος 2, στοιχείο α'] ή «σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα» [παράγραφος 2, στοιχείο β'] ή, αφετέρου, το να είναι ένοχος «πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών» [παράγραφος 2, στοιχείο γ'].
- 21 Οι λόγοι αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα οι οποίοι περιλαμβάνονται στο άρθρο 12, παράγραφοι 1, στοιχείο β', 2 και 3, της οδηγίας 2004/83 αντιστοιχούν στους προβλεπόμενους στο άρθρο 1, Ε και ΣΤ, της συμβάσεως της Γενεύης.

- 22 Στο κεφάλαιο IV της οδηγίας 2004/83, το οποίο τιτλοφορείται «Καθεστώς πρόσφυγα», περιλαμβάνεται το άρθρο 13, το οποίο φέρει τον τίτλο «Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα» και ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III.»

- 23 Στο ως άνω κεφάλαιο IV της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνεται το άρθρο 14, το οποίο τιτλοφορείται «Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος πρόσφυγα» και ορίζει στην παράγραφο του 1 ότι τα κράτη μέλη ανακαλούν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο έχει χορηγηθεί από εθνική αρχή εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας σύμφωνα με το άρθρο 11.

- 24 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας, το οποίο περιλαμβάνεται στο τιτλοφορούμενο «Περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας» κεφάλαιο VII αυτής, ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις.»

Η οδηγία 2005/85/EK

- 25 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (ΕΕ L 326, σ. 13), νοείται ως:

«“αιτών” ή “αιτών άσυλο”: [ο] υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση ασύλου επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση».

Το ουγγρικό δίκαιο

- 26 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του νόμου LXXX του 2007, περί δικαιώματος ασύλου (*Magyar Közlöny* 2007/83), ορίζει τα εξής:

«Δεν αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας ο αλλοδαπός για τον οποίον συντρέχει ένας από τους λόγους αποκλεισμού που προβλέπονται στο άρθρο 1, Δ, Ε, και ΣΤ, της συμβάσεως της Γενεύης.»

Η διαφορά της κύριας δίκης

Η υπόθεση του M. Abed El Kareem El Kott

- 27 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι ο M. Abed El Kareem El Kott ζούσε υπό δυσχερείς οικονομικές συνθήκες στον καταυλισμό προσφύγων του UNRWA στην περιοχή Ein El-Hilweh στον Λίβανο. Υπ' αυτές τις περιστάσεις και αφού πυρπολήθηκε το σπίτι του και απειλήθηκε, εγκατέλειψε τον καταυλισμό και διέφυγε από τον Λίβανο, όπου ήταν βέβαιος ότι θα εντοπιζόταν.
- 28 Στην Ουγγαρία, η ΒΑΗ δεν του χορήγησε το καθεστώς του πρόσφυγα, αλλά, στηριζόμενη στο άρθρο 21, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/83, εξέδωσε ωστόσο υπέρ αυτού απόφαση μη επαναπροώθησεως.
- 29 Ο M. Abed El Kareem El Kott άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως να μην του χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα.

Η υπόθεση του C. A. A Radi

- 30 Όσον αφορά τον C. A. A Radi, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η κατοικία του, η οποία ευρισκόταν στον καταυλισμό του UNRWA στην περιοχή Nahr el Bared του Λιβάνου, καταστράφηκε κατά τη διάρκεια εχθροπραξιών μεταξύ του λιβανικού στρατού και της ισλαμικής οργανώσεως Fatah. Δεδομένου ότι ο καταυλισμός της περιοχής Baddawi, ο οποίος γειτνίαζε προς τον καταυλισμό του Nahr el Bared δεν διέθετε επαρκή χώρο, ο Chadi Amin A Radi, μαζί με τους γονείς και τα αδέρφια του, κατέλυσε στην οικία γνωρίμου του στην Τρίπολη (Λίβανος). Εντούτοις, οι Λιβανέζοι στρατιώτες τους προσέβαλαν, τους κακοποιούσαν, τους έθεταν αυθαίρετα υπό κράτηση, τους βασάνιζαν και τους μεταχειρίζονταν εξευτελιστικά. Ο C. A. A Radi θεώρησε ότι, ως Παλαιστίνιοι, στερούνταν δικαιωμάτων στον Λίβανο και, ως εκ τούτου, εγκατέλειψε τη χώρα αυτή με τον πατέρα του.
- 31 Η ΒΑΗ δεν του χορήγησε το καθεστώς του πρόσφυγα, αλλά εξέδωσε υπέρ αυτού απόφαση μη επαναπροωθήσεως. Ο C. A. A Radi άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως να μην του χορηγηθεί το εν λόγω καθεστώς.

Η υπόθεση του H. Kamel Ismail

- 32 Ο H. Kamel Ismail ζούσε με την οικογένειά του στον καταυλισμό της περιοχής Ein El-Hilweh. Δήλωσε ότι, κατά τη διάρκεια ενόπλων συγκρούσεων μεταξύ της ισλαμικής οργανώσεως Fatah και της Jund el-Sham, ομάδες εξτρεμιστών ήθελαν να χρησιμοποιήσουν τη στέγη της οικίας του. Όταν αυτός δεν συγκατατέθηκε, οι εξτρεμιστές απείλησαν να τον σκοτώσουν υποπτευόμενοι ότι είναι «πράκτορας του εχθρού». Δεδομένου ότι δεν μπορούσε να διασφαλίσει την προστασία του, διέφυγε με την οικογένειά του στην Βηρυτό (Λίβανος). Μη αισθανόμενος όμως ασφαλής εκεί, διέφυγε στην Ουγγαρία. Προσκόμισε πιστοποιητικό της παλαιστινιακής εθνικής επιτροπής, το οποίο βεβαιώνει ότι αυτός και η οικογένειά του αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τον καταυλισμό της περιοχής Ein El-Hilweh για λόγους ασφάλειας καθώς και εξαιτίας απειλών που δέχονταν από φανατικούς ισλαμιστές, συνοδευόμενο από φωτογραφίες της κατεστραμμένης τους οικίας.
- 33 Η ΒΑΗ δεν του χορήγησε το καθεστώς πρόσφυγα, χορήγησε ωστόσο στον ίδιο και την οικογένειά του επικουρική προστασία.
- 34 Ο H. Kamel Ismail άσκησε επίσης προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως να μην του χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα.

Η διαδικασία της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 35 Το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε τη συνεκδίκαση στην κύρια δίκη των τριών υποθέσεων.
- 36 Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης, επικαλούμενοι ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, με πειστικό κατά το δικαστήριο αυτό τρόπο, όσον αφορά τον καθένα από αυτούς περιστάσεις οι οποίες τους εξανάγκασαν να εγκαταλείψουν τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, ζήτησαν να τους χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα επί τη βάση του άρθρου 1, Δ, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης, διάταξη στην οποία παραπέμπει το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83.
- 37 Υποστηρίζουν ότι, σε ό,τι τους αφορά, δεδομένου ότι η συνδρομή του UNRWA είχε παύσει κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως της συμβάσεως της Γενεύης, η ίδια ως άνω διάταξη τους παρέχει αυτοδικαίως δικαίωμα να τους χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα.

- 38 Κατά την εξέταση των αιτήσεών τους, η ΒΑΗ αντιμετώπισε τους προσφεύγοντες της κύριας δίκης ως αιτούντες άσυλο κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2005/85 και προέβη στην εξέταση αυτή εφαρμόζοντας την προβλεπόμενη στην ως άνω οδηγία διαδικασία. Η ΒΑΗ έκρινε εν τέλει ότι δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις για να θεωρηθούν ως «πρόσφυγες» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/83.
- 39 Μολονότι η ΒΑΗ δέχθηκε ότι η συνδρομή του UNRWA παύει στην περίπτωση που αυτό δεν είναι σε θέση, για αντικειμενικούς λόγους αναγόμενους στη σφαίρα αρμοδιοτήτων του, να εξασφαλίσει τη συνδρομή υπέρ του δικαιούμενου αυτής προσώπου, εντούτοις δεν εκτιμά ότι η ipso facto δυνατότητα επικλήσεως της οδηγίας 2004/83 δεν συνεπάγεται την αυτοδίκαιη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα. Πράγματι, οι νομικές συνέπειες που μπορούν να συναχθούν από τη χρήση του όρου αυτοδικαίως (ipso facto) περιορίζονται στην υπαγωγή του ενδιαφερομένου στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής και, άρα, η χρήση του όρου αυτού παρέχει τη δυνατότητα χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα.
- 40 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ειδικότερα ότι, δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης έχουν τύχει της συνδρομής οργάνου του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας, καθίσταται απαραίτητος ο προσδιορισμός, αφενός, των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορεί να γίνει δεκτό ότι αυτή η συνδρομή έχει παύσει κατά την έννοια της δεύτερης περιόδου της ως άνω διατάξεως και, αφετέρου, της φύσεως και του περιεχομένου των εγγυήσεων των οποίων αυτοδικαίως τυγχάνει δυνάμει της ως άνω οδηγίας το ενδιαφερόμενο πρόσωπο όταν η συνδρομή αυτή παύει.
- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Fővárosi Bíróság (Πρωτοδικείο Βουδαπέστης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«Κατ' εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της [οδηγίας 2004/83]:

- 1) Έχει η δυνατότητα επικλήσεως της οδηγίας την έννοια της αναγνώρισεως του καθεστώτος πρόσφυγα ή, ανάλογα με την επιλογή του κράτους μέλους, της χορηγήσεως μιας εκ των δύο μορφών προστασίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (το καθεστώς πρόσφυγα και η χορήγηση της επικουρικής προστασίας) ή, ενδεχομένως, καμίας από αυτές κατά αυτόματο τρόπο, αλλά απλώς και μόνον της εντάξεως στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας;
- 2) Υποδηλώνει η παύση της προστασίας ή συνδρομής του οργάνου τη διαμονή εκτός της ζώνης επιχειρήσεων του οργάνου, την παύση των δραστηριοτήτων του οργάνου, την απώλεια της δυνατότητας του οργάνου αυτού να παρέχει προστασία ή συνδρομή ή, ενδεχομένως, αντικειμενικό κώλυμα, ανεξάρτητο της βουλήσεώς του, θεμιτό η αντικειμενικά δικαιολογημένο, εξαιτίας του οποίου το πρόσωπο που έχει δικαίωμα στην προστασία ή συνδρομή δεν μπορεί να κάνει χρήση αυτών;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 42 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 3, 16 και 17 της οδηγίας 2004/83 προκύπτει ότι η σύμβαση της Γενεύης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού καθεστώτος για την προστασία των προσφύγων και ότι οι διατάξεις της οδηγίας σχετικά με τις προϋποθέσεις χορηγήσεως καθεστώτος πρόσφυγα, καθώς και σχετικά με το περιεχόμενο του καθεστώτος αυτού θεσπίστηκαν ούτως ώστε οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να καθοδηγούνται κατά την εφαρμογή της συμβάσεως αυτής, βασιζόμενες σε κοινές έννοιες και κοινά κριτήρια (απόφαση της 17ης Ιουνίου 2010, C-31/09, Bolbol, Συλλογή 2010, σ. I-5539, σκέψη 37).

- 43 Οι διατάξεις της οδηγίας 2004/83 πρέπει, ως εκ τούτου, να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της όλης οικονομίας και του σκοπού της, τηρουμένων της συμβάσεως της Γενεύης και των κατά το άρθρο 78, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ λοιπών συναφών συμβάσεων. Κατά την ερμηνεία αυτή θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 10 της ως άνω οδηγίας, ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζει ο Χάρτης (απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2012, C-71/11 και C-99/11, Υ και Ζ, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 44 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση *Bolbol*, το *Fónárosi Bíróság* είχε υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα που είχαν σχεδόν όμοια διατύπωση με τα υποβαλλόμενα με την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως. Εντούτοις, στην εν λόγω υπόθεση, δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε κάνει χρήση της συνδρομής του UNRWA πριν εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του για να υποβάλει αίτηση παροχής ασύλου στην Ουγγαρία, το Δικαστήριο έκρινε, κατά συνέπεια, ότι παρείχε η εξέταση, αφενός, των περιστάσεων υπό τις οποίες μπορεί να γίνει δεκτό ότι αυτή η συνδρομή «έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο», και, αφετέρου, της φύσεως των ευεργετημάτων που παρέχει η εν λόγω οδηγία και τα οποία θα μπορούσε ο ενδιαφερόμενος να «δικαιού[ται] αυτοδικαίως» λόγω της παύσεως της συνδρομής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση *Bolbol*, προπαρατεθείσα, σκέψεις 55 και 56).

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 45 Με το δεύτερο ερώτημά του, το οποίο αρμόζει να εξεταστεί πρώτο, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι στην παύση της προστασίας ή συνδρομής εκ μέρους άλλου, πλην της HCR, οργάνου ή οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών «για οποιοδήποτε λόγο» περιλαμβάνεται επίσης η περίπτωση προσώπου το οποίο εγκαταλείπει τη ζώνη επιχειρήσεων του οργανισμού ή του οργάνου αυτού υπό περιστάσεις όπως αυτές που χαρακτηρίζουν την αναχώρηση καθενός από τους προσφεύγοντες της κύριας δίκης.
- 46 Συναφώς, πρέπει εκ προοιμίου να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας, υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα εφόσον «εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου [1, Δ,] της σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της [HCR]».
- 47 Το άρθρο 1, Δ, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης ορίζει ότι η σύμβαση αυτή δεν εφαρμόζεται επί προσώπων τα οποία «απολαύουν σήμερα» προστασίας ή συνδρομής παρεχομένης «ουχί υπό [της HCR] αλλά εκ μέρους ετέρου οργάνου ή Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών». Αυτός ο λόγος αποκλεισμού από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω συμβάσεως πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικώς (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προπαρατεθείσα απόφαση *Bolbol*, σκέψη 51).
- 48 Δεν αμφισβητείται ότι το UNRWA είναι σήμερα, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 5 των προτάσεών της, το μοναδικό, πλην της HCR, όργανο ή οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών για τους οποίους κάνει λόγο το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 και το άρθρο 1, Δ, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης (βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, προπαρατεθείσα απόφαση *Bolbol*, σκέψη 44).
- 49 Το γεγονός ότι η εν λόγω διάταξη της συμβάσεως της Γενεύης, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2004/83, περιορίζεται στον αποκλεισμό από το πεδίο εφαρμογής του των προσώπων που «απολαύουν σήμερα» προστασίας ή συνδρομής εκ μέρους τέτοιου οργάνου ή οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών δεν μπορεί να έχει την έννοια ότι η απλή απουσία ή η εκούσια αναχώρηση από τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA αρκεί για την άρση του προβλεπόμενου στη διάταξη αυτή αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα.

- 50 Πράγματι, αν αυτό συνέβαινε, οι αιτούντες άσυλο κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2005/85, οι οποίοι υποβάλλουν την αίτησή τους στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη και οι οποίοι είναι, συνεπώς, φυσικώς απόντες από τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, δεν θα ενέπιπταν ποτέ στον λόγο αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα που προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83, πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί ο λόγος αυτός αποκλεισμού άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 52 και 53 των προτάσεών της.
- 51 Εξάλλου, η αποδοχή της απόψεως ότι η εκούσια αναχώρηση από τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA και, κατά συνέπεια, η εκούσια παραίτηση από τη συνδρομή που αυτό παρέχει έχουν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 θα προσέκρουε στον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 1, Δ, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης ο οποίος είναι να αποκλείονται από τις ρυθμίσεις της συμβάσεως αυτής όλοι όσοι τυγχάνουν τέτοιας συνδρομής.
- 52 Ως εκ τούτου, στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας πρέπει να δοθεί η ερμηνεία ότι στον προβλεπόμενο στη διάταξη αυτή λόγο αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα εμπίπτουν όχι μόνο τα πρόσωπα τα οποία κάνουν σήμερα χρήση της παρεχόμενης από το UNRWA συνδρομής, αλλά επίσης και εκείνα τα οποία, όπως οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης, έχουν όντως κάνει χρήση της συνδρομής αυτής λίγο χρόνο πριν την υποβολή αιτήσεως παροχής ασύλου σε ένα κράτος μέλος, εφόσον βεβαίως η προστασία αυτή δεν έχει παύσει κατά την έννοια της δεύτερης περιόδου της ως άνω παραγράφου 1, στοιχείο α'.
- 53 Η εν λόγω δεύτερη περίοδος αφορά την περίπτωση κατά την οποία η παρεχόμενη συνδρομή εκ μέρους οργάνου ή οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, πλην της HCR, «έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο», χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών σύμφωνα με τα οικεία ψηφίσματα της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών.
- 54 Πάντως, δεν αμφισβητείται ότι η κατάσταση των προσώπων που τυγχάνουν της παρεχόμενης από το UNRWA συνδρομής δεν έχει διευθετηθεί οριστικά μέχρι σήμερα, όπως προκύπτει, ειδικότερα, από τις παραγράφους 1 και 3 του ψηφίσματος 66/72 της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών, της 9ης Δεκεμβρίου 2011.
- 55 Δεδομένου ότι η απλή αναχώρηση του αιτούντος τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα από τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, ανεξάρτητα από τον λόγο της αναχώρησής αυτής, δεν δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την άρση του αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα που προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2004/83, είναι επομένως αναγκαίο να προσδιοριστούν οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να γίνει δεκτό ότι παύει η παρεχόμενη από το UNRWA συνδρομή κατά την έννοια της δεύτερης περιόδου της ως άνω διατάξεως.
- 56 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν συνεπάγεται την παύση της παρεχόμενης από το όργανο ή τον οργανισμό αυτόν προστασίας ή συνδρομής κατά την έννοια της δεύτερης περιόδου του εν λόγω άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', μόνο η κατάργηση του οργάνου ή του οργανισμού που παρέχει την προστασία ή τη συνδρομή, αλλά επίσης και η αδυναμία του οργάνου ή οργανισμού αυτού να εκπληρώσει την αποστολή του.
- 57 Πράγματι, από τη φράση «[σ]ε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει» με την οποία αρχίζει η πρώτη περίοδος του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83 προκύπτει ότι πρέπει πρωτίστως να παύσει η όντως παρεχόμενη από το UNRWA προστασία και όχι να παύσει αυτό να υπάρχει προκειμένου να μην τυγχάνει πλέον εφαρμογής ο λόγος αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα.

- 58 Μολονότι, βεβαίως, η προαναφερθείσα φράση, αν ληφθεί μεμονωμένα υπόψη, μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει μόνο γεγονότα τα οποία αφορούν ευθέως το UNRWA, όπως η κατάργηση του οργάνου αυτού ή γεγονός το οποίο το περιάγει, γενικώς, σε αδυναμία εκπληρώσεως της αποστολής του, εντούτοις η φράση «για οποιοδήποτε λόγο» η οποία ακολουθεί επιβάλλει να δοθεί στην εν λόγω δεύτερη περίοδο η ερμηνεία ότι η παύση της συνδρομής μπορεί επίσης να οφείλεται σε περιστάσεις ανεξάρτητες της βουλήσεως του ενδιαφερομένου προσώπου, οι οποίες το εξαναγκάζουν να εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA.
- 59 Βεβαίως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι απλή απουσία από τη ζώνη αυτή ή η εκούσια απόφαση εγκαταλείψεως της συνιστούν παύση της συνδρομής. Αντιθέτως, στην περίπτωση που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει εξαναγκαστεί, για λόγους ανεξάρτητους της βουλήσεώς του, να λάβει την ως άνω απόφαση, η κατάσταση αυτή μπορεί να οδηγήσει στη διαπίστωση ότι η συνδρομή της οποίας τύγχανε το πρόσωπο αυτό έχει παύσει κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83.
- 60 Η ερμηνεία αυτή συνάδει προς τον σκοπό του εν λόγω άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', ο οποίος είναι, ιδίως, η διασφάλιση της συνέχειας της προστασίας των Παλαιστίνιων προσφύγων με αποτελεσματικά μέσα προστασίας ή συνδρομής και όχι μόνο με την εξασφάλιση της υπάρξεως οργάνου ή οργανισμού επιφορτισμένου με την παροχή της ως άνω συνδρομής ή προστασίας, όπως προκύπτει επίσης από τον συνδυασμό των παραγράφων 20 του ψηφίσματος 302 (IV) και 6 του ψηφίσματος 2252 (ES-V) της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών.
- 61 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν η συνδρομή ή η προστασία έχουν όντως παύσει κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως της οδηγίας 2004/83, εναπόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές και δικαιοδοτικά όργανα να εξακριβώνουν αν η αναχώρηση του ενδιαφερομένου προσώπου δικαιολογείται από λόγους που εκφεύγουν του ελέγχου του και είναι ανεξάρτητοι της βουλήσεώς του και οι οποίοι το εξαναγκάζουν να εγκαταλείψει τη ζώνη αυτή με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τύχει της συνδρομής που παρέχει το UNRWA.
- 62 Όσον αφορά την εξέταση, σε συγκεκριμένη περίπτωση, των περιστάσεων που οδήγησαν στην αναχώρηση από τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, οι εθνικές αρχές πρέπει να συνεκτιμούν τον σκοπό του άρθρου 1, Δ, της συμβάσεως της Γενεύης, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της εν λόγω οδηγίας, ο οποίος είναι η διασφάλιση της συνέχειας της προστασίας των Παλαιστίνιων προσφύγων, υπ' αυτή τους την ιδιότητα, έως ότου διευθετηθεί οριστικά η κατάστασή τους σύμφωνα με τα οικεία ψηφίσματα της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών.
- 63 Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού αυτού, πρέπει να γίνει δεκτό ότι Παλαιστίνιος πρόσφυγας εξαναγκάζεται να εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA όταν ευρίσκεται σε προσωπική κατάσταση σοβαρής ανασφάλειας και το όργανο αυτό αδυνατεί να του διασφαλίσει, εντός της ως άνω ζώνης, συνθήκες διαβίωσης οι οποίες συνάδουν προς την αποστολή με την οποία αυτό είναι επιφορτισμένο.
- 64 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι, στην περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση παροχής ασύλου επιχειρούν να διαπιστώσουν αν, για λόγους που εκφεύγουν του ελέγχου του και είναι ανεξάρτητοι της βουλήσεώς του ένα πρόσωπο δεν είχε, πράγματι, πλέον τη δυνατότητα να τυγχάνει της συνδρομής η οποία του παρεχόταν πριν εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, θα πρέπει να προβαίνουν σε χωριστή εκτίμηση όλων των κρίσιμων στοιχείων, στο πλαίσιο της οποίας το άρθρο 4, παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/83 μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία.
- 65 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι στην παύση της προστασίας ή συνδρομής εκ μέρους άλλου, πλην της HCR, οργάνου ή οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών «για οποιοδήποτε λόγο» περιλαμβάνεται επίσης η περίπτωση προσώπου ως

προς το οποίο η ως άνω προστασία ή συνδρομή, της οποίας αυτό έχει όντως κάνει χρήση, παύει για λόγο που εκφεύγει του ελέγχου του και είναι ανεξάρτητος της βουλήσεώς του. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της υποβληθείσας από το πρόσωπο αυτό αιτήσεως παροχής ασύλου να εξακριβώσουν, βάσει εξατομικευμένης αξιολογήσεως της αιτήσεως, αν το πρόσωπο αυτό εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του ως άνω οργάνου ή οργανισμού, πράγμα το οποίο συμβαίνει στην περίπτωση που το ως άνω πρόσωπο βρισκόταν σε προσωπική κατάσταση σοβαρής ανασφάλειας και το οικείο όργανο ή οργανισμός αδυνατούσε να του διασφαλίσει, εντός της ζώνης αυτής, συνθήκες διαβιώσεως οι οποίες συνάδουν προς την αποστολή του εν λόγω οργάνου ή οργανισμού.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 66 Προκαταρκτικώς, όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε αντίθεση με τη σύμβαση της Γενεύης η οποία διέπει μόνο το καθεστώς των προσφύγων, η οδηγία 2004/83 ρυθμίζει δύο χωριστά καθεστώτα προστασίας, ήτοι, αφενός, το καθεστώς πρόσφυγα, και, αφετέρου, το καθεστώς επικουρικής προστασίας, ενώ το άρθρο 2, στοιχείο ε', της ως άνω οδηγίας ορίζει ως πρόσωπο που δικαιούται επικουρικής προστασίας εκείνο που «δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας».
- 67 Ως εκ τούτου, προκειμένου να μην αγνοηθεί η διαφορά αυτή της παρεχόμενης από τη σύμβαση της Γενεύης και την οδηγία 2004/83, αντιστοίχως, προστασίας, η φράση «δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [...] οδηγίας» στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας αυτής πρέπει να ερμηνευθεί ως αναφορά μόνο στο καθεστώς του πρόσφυγα, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή εμπνέεται από το άρθρο 1, Δ, της συμβάσεως της Γενεύης, υπό το πρίσμα του οποίου πρέπει να ερμηνευθεί η ως άνω οδηγία.
- 68 Εξάλλου, αναφερόμενο μόνο στο καθεστώς του πρόσφυγα, το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83 δεν αποκλείει κανένα πρόσωπο από την επικουρική προστασία κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ε', της ως άνω οδηγίας και το άρθρο 17 αυτής, το οποίο ορίζει τους λόγους αποκλεισμού από την επικουρική προστασία, ουδόλως αναφέρεται στην προστασία ή συνδρομή οργάνου όπως το UNRWA.
- 69 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω προκαταρκτικών παρατηρήσεων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι το γεγονός ότι «δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» σημαίνει ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν δικαίωμα να τους χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα αυτοδικαίως ή απλώς ότι εμπίπτουν στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.
- 70 Συναφώς, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι, αφενός, το εν λόγω άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, ορίζει ότι, εφόσον πληρούνται οι εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις εφαρμογής, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα «θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» και ότι, αφετέρου, το άρθρο 1, Δ, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης ορίζει, στην απόδοσή του στη γαλλική γλώσσα που είναι αυθεντική, ότι στην ίδια περίπτωση τα εν λόγω πρόσωπα, «bénéficieront de plein droit du régime de cette convention [θα απολαύουν αυτομάτως των εκ της Συμβάσεως ταύτης απορρεόντων ευεργετημάτων]» και, στην αγγλική, δεύτερη γλωσσική απόδοση που είναι αυθεντική, ότι «shall ipso facto be entitled to the benefits of this Convention», αντιστοίχως.
- 71 Η φράση «θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» πρέπει να τύχει σύμφωνης ερμηνείας προς το άρθρο 1, Δ, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της Γενεύης, δηλαδή να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι καθιστά δυνατό να εφαρμόζονται «αυτομάτως» ως προς τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα οι ρυθμίσεις της συμβάσεως αυτής και αυτά να τυγχάνουν των προβλεπόμενων σε αυτή «ευεργετημάτων».

- 72 Ως εκ τούτου, το δικαίωμα που απορρέει από το γεγονός ότι η συνδρομή του UNRWA παύει και ότι αίρεται ο λόγος αποκλεισμού δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στη δυνατότητα του ενδιαφερόμενου προσώπου να ζητήσει τη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/83, δεδομένου ότι αυτή η δυνατότητα παρέχεται σε κάθε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ευρισκόμενο στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη.
- 73 Πράγματι, η διαλαμβανόμενη στο τέλος της δεύτερης περιόδου του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της εν λόγω οδηγίας διευκρίνιση ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα «θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» θα ήταν περιττή και στερούνταν πρακτικής αποτελεσματικότητας αν μοναδικό της περιεχόμενο ήταν η υπόμνηση προς τα πρόσωπα τα οποία δεν αποκλείονται πλέον από το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της πρώτης περιόδου της εν λόγω παραγράφου 1, στοιχείο α', ότι μπορούν να επικαλεστούν τις διατάξεις της ως άνω οδηγίας προκειμένου να επιτύχουν την εξέταση της αιτήσεώς τους για χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα δυνάμει του εν λόγω άρθρου 2, στοιχείο γ'.
- 74 Εξάλλου, από το όλο γράμμα της δεύτερης περιόδου του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83 προκύπτει ότι, εφόσον η κατάσταση των προσώπων που αυτή αφορά έχει διευθετηθεί οριστικά, αυτά μπορούν να τύχουν του καθεστώτος πρόσφυγα εάν, για οποιοδήποτε λόγο, διώκονται κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής. Αντιθέτως, εάν, όπως συμβαίνει στις υποθέσεις της κύριας δίκης, η κατάσταση των ενδιαφερομένων δεν έχει διευθετηθεί, ενώ έχει παύσει η προς αυτούς συνδρομή για λόγο ανεξάρτητο της βουλήσεώς τους, το γεγονός ότι, στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση, «δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» έχει κατ' ανάγκην ευρύτερο περιεχόμενο από το να μην τους αποκλείει απλώς από τη δυνατότητα χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα, αν πληρούν τις προβλεπόμενες στο ως άνω άρθρο 2, στοιχείο γ', προϋποθέσεις.
- 75 Ως προς το σημείο αυτό πρέπει όμως να διευκρινισθεί ότι το γεγονός ότι ορισμένο πρόσωπο δικαιούται αυτοδικαίως των ευεργετημάτων της εν λόγω οδηγίας κατά την έννοια του άρθρου της 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεν συνεπάγεται, όπως ορθώς επισήμαναν η Ουγγρική και η Γερμανική Κυβέρνηση, ανεπιφύλακτο δικαίωμα να του χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα.
- 76 Συνεπώς, μολοντί, βεβαίως, το πρόσωπο που δικαιούται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της οδηγίας 2004/83 δεν υποχρεούται κατ' ανάγκην να αποδείξει φόβο διώξεως κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της ως άνω οδηγίας, πρέπει, εντούτοις, να υποβάλει, όπως εξάλλου έπραξαν οι προσφεύγοντες στην κύρια δίκη, αίτηση χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα η οποία πρέπει να εξεταστεί από τις αρμόδιες αρχές του υπεύθυνου κράτους μέλους. Στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής, οι αρχές αυτές πρέπει να εξακριβώσουν όχι μόνο ότι ο αιτών είχε όντως τύχει της συνδρομής του UNRWA (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Bolbol, σκέψη 52) και ότι αυτή η συνδρομή έχει παύσει, αλλά επίσης ότι ο αιτών αυτός δεν εμπίπτει σε έναν από τους λόγους αποκλεισμού που προβλέπονται στο άρθρο 12, παράγραφοι 1, στοιχείο β', ή 2 και 3, της ως άνω οδηγίας.
- 77 Επιπλέον, πρέπει να προστεθεί ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της οδηγίας 2004/83, σε συνδυασμό με το άρθρο 14, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, έχει την έννοια ότι ο ενδιαφερόμενος παύει να έχει την ιδιότητα του πρόσφυγα εάν αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη ζώνη επιχειρήσεων του UNRWA, στην οποία είχε τη συνθήκη διαμονή του, επειδή έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα (βλ., συναφώς, κατ' αναλογία, απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, C-175/08, C-176/08, C-178/08 και C-179/08, Salahadin Abdulla κ.λπ., Συλλογή 2010, σ. I-1493, σκέψη 76).
- 78 Τέλος, πρέπει να διευκρινισθεί ότι η ερμηνεία της φράσεως «δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας», η οποία εκτίθεται στις σκέψεις 70 έως 76 της παρούσας αποφάσεως, δεν συνεπάγεται, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν πλείονες κυβερνήσεις που υπέβαλαν παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση, διάκριση απαγορευόμενη από την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως που κατοχυρώνει το άρθρο 20 του Χάρτη.

- 79 Δεδομένου ότι οι αιτούντες άσυλο που πρέπει να έχουν εύλογο φόβο διώξεως προκειμένου να τους αναγνωριστεί η ιδιότητα του «πρόσφυγα» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/83 ευρίσκονται σε διαφορετική θέση σε σχέση με τα πρόσωπα τα οποία, όπως οι προσφεύγοντες στην κύρια δίκη, ελάμβαναν συνδρομή εκ μέρους του UNRWA πριν εγκαταλείψουν τη ζώνη επιχειρήσεων του και υποβάλουν αίτηση παροχής ασύλου σε κράτος μέλος, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως δεν επιβάλλει να έχουν την ίδια μεταχείριση με εκείνους οι οποίοι, όπως οι προσφεύγοντες στην κύρια δίκη, έχουν τύχει της εν λόγω συνδρομής.
- 80 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι, λόγω της ιδιαίτερης καταστάσεως των Παλαιστινίων προσφύγων, τα συμβαλλόμενα κράτη στη σύμβαση της Γενεύης αποφάσισαν σκοπίμως, το 1951, να προβλέψουν υπέρ αυτών την ιδιαίτερη ρύθμιση του άρθρου 1, Δ, της συμβάσεως αυτής, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/83.
- 81 Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι, εφόσον οι αρμόδιες αρχές του υπεύθυνου κράτους μέλους για την εξέταση της αιτήσεως παροχής ασύλου διαπιστώνουν ότι πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με την παύση της προστασίας ή συνδρομής του UNRWA ως προς τον αιτούντα, το γεγονός ότι δικαιούται «τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» αυτοδικαίως συνεπάγεται την αναγνώριση εκ μέρους του κράτους μέλους αυτού της ιδιότητας του πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας και την αυτόματη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα στον ως άνω αιτούντα, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι αυτός δεν εμπίπτει στις παραγράφους 1, στοιχείο β', ή 2 και 3, του ως άνω άρθρου 12.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόδισης που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους, έχει την έννοια ότι στην παύση της προστασίας ή συνδρομής εκ μέρους άλλου, πλην της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (HCR), οργάνου ή οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών «για οποιοδήποτε λόγο» περιλαμβάνεται επίσης η περίπτωση προσώπου ως προς το οποίο η ως άνω προστασία ή συνδρομή, της οποίας αυτό έχει όντως κάνει χρήση, παύει για λόγο που εκφεύγει του ελέγχου του και είναι ανεξάρτητος της βουλήσεώς του. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της υποβληθείσας από το πρόσωπο αυτό αιτήσεως παροχής ασύλου να εξακριβώσουν, βάσει εξατομικευμένης αξιολογήσεως της αιτήσεως, αν το πρόσωπο αυτό εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη ζώνη επιχειρήσεων του ως άνω οργάνου ή οργανισμού, πράγμα το οποίο συμβαίνει στην περίπτωση που το ως άνω πρόσωπο βρισκόταν σε προσωπική κατάσταση σοβαρής ανασφάλειας και το οικείο όργανο ή οργανισμός αδυνατούσε να του διασφαλίσει, εντός της ζώνης αυτής, συνθήκες διαβιώσεως οι οποίες συνάδουν προς την αποστολή του εν λόγω οργάνου ή οργανισμού.
- 2) Το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2004/83 έχει την έννοια ότι, εφόσον οι αρμόδιες αρχές του υπεύθυνου κράτους μέλους για την εξέταση της αιτήσεως παροχής ασύλου διαπιστώνουν ότι πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με την

παύση της προστασίας ή συνδρομής του Γραφείου Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή [United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA)] ως προς τον αιτούντα, το γεγονός ότι δικαιούται αυτοδικαίως «τα ευεργετήματα της [ως άνω] οδηγίας» συνεπάγεται την αναγνώριση εκ μέρους του κράτους μέλους αυτού της ιδιότητας του πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας και την αυτόματη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα στον ως άνω αιτούντα, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι αυτός δεν εμπίπτει στις παραγράφους 1, στοιχείο β', ή 2 και 3, του ως άνω άρθρου 12.

(υπογραφές)